

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ПІВДЕННО-ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

02 червня 2023 року

Хмельницький

№72/43-р/к
справа №72/22-22

Про порушення законодавства
про захист економічної
конкуренції та накладення штрафу

Південно-Західним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (надалі – Відділення) було встановлено, що Шепетівське комунальне підприємство водопровідно-каналізаційного господарства (██████████), ідентифікаційний код юридичної особи – ██████████), займаючи протягом 2019-2020 років та до 13.07.2021 року монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в територіальних межах м. Шепетівка (в межах території, на якій розташовані власні та експлуатовані мережі Підприємства) із часткою 100 відсотків, оскільки на цьому ринку немало жодного конкурента, своїми діями, які полягали у безпідставному обмеженні споживачам строку дії технічних умов на приєднання до центральних мереж водопостачання та централізованого водовідведення, вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним становищем в частині встановлення таких умов реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

За результатами розгляду справи №72/22-22 на Шепетівське комунальне підприємство водопровідно-каналізаційного господарства накладений штраф у розмірі 3 900 (три тисячі дев'ятсот) гривень.

Адміністративна колегія Південно-Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі - адміністративна колегія Відділення), розглянувши матеріали справи №72/22-22 про порушення Шепетівським комунальним підприємством водопровідно-каналізаційного господарства законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та подання з попередніми висновками у справі №72/22-22 від 03.05.2023 №72-03/64-п Другого відділу досліджень та розслідувань Відділення,

ВСТАНОВИЛА

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Відділенням на виконання доручення Антимонопольного комітету України від 02.11.2021 № 13-01/1044 здійснюється контроль за дотриманням вимог законодавства про захист економічної конкуренції суб'єктами господарювання, що діють на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення.
- (2) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 08.07.2022 №72/29-рп/к розпочато розгляд справи №72/22-22 відносно Шепетівського комунального підприємства водопровідно-каналізаційного господарства (██████████)

██████████, ідентифікаційний код юридичної особи – ██████████) (надалі – Шепетівське КПВКГ, Підприємство), дії якого полягали у безпідставному обмеженні споживачам строку дії технічних умов на приєднання до центральних мереж водопостачання та централізованого водовідведення та містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», шляхом встановлення таких умов реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

- (3) Листом від 12.07.2022 №72-02/1389 копія розпорядження від 08.07.2022 №72/29-рп/к була направлена Шепетівському КПВКГ.

2. ВІДПОВІДАЧ

- (4) Протягом 2019-2021 років на території м. Шепетівка на ринках з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення та ринках приєднання об'єктів замовників до системи централізованого водопостачання та централізованого водовідведення діяло Підприємство.
- (5) Юридична адреса Підприємства: ██████████, ідентифікаційний код юридичної особи – ██████████.
- (6) Підприємство веде самостійний баланс, закінчений бухгалтерський облік та статистичну звітність, має розрахунковий та інші рахунки в установах банків, бланки та печатку зі своїм найменуванням, є юридичною особою і відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визнається суб'єктом господарювання.
- (7) Шепетівське КПВКГ здійснює свою діяльність на ринках централізованого водопостачання та водовідведення відповідно до ліцензії Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (рішення від 11.07.2014 №887).

3. ЗАКОНОДАВЧЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (8) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії», природна монополія - стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат на виробництво на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (9) Згідно з статтею 5 Закону України «Про природні монополії» регулюється діяльність суб'єктів природних монополій, зокрема, централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (10) Відповідно до частини другої статті 7 Закону України «Про природні монополії» в умовах та правилах здійснення підприємницької діяльності у сферах природних монополій визначаються зобов'язання суб'єктів природних монополій з надання технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва згідно з вимогами законодавства.
- (11) Згідно із статтею 10 Закону України «Про природні монополії» до обов'язків суб'єктів природних монополій віднесено забезпечення надання технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва у порядку та строки, встановлені законодавством.
- (12) Відповідно до статті 1 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», технічні умови - це комплекс умов і вимог до інженерного забезпечення систем питного водопостачання, які мають відповідати його розрахунковим параметрам.
- (13) Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності» встановлено, що технічні умови- комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення об'єкта будівництва, які повинні відповідати його розрахунковим параметрам, зокрема щодо водопостачання, водовідведення.

- (14) Статтею 23 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» передбачено, що правами та обов'язками підприємств питного водопостачання є видача дозволів і технічних умов на підключення споживачів до систем централізованого водопостачання та водовідведення.
- (15) Правила користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затверджені наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.2008 №190, зі змінами та доповненнями (далі – Правила користування) визначають порядок користування системами централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення населених пунктів України.
- (16) Пунктом 1 розділу III «Приєднання об'єктів до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення» Правил користування визначено, що приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення здійснюється відповідно до технічних умов, **виданих виконавцем послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення** та розробленого і затвердженого в установленому порядку проекту на приєднання.
- (17) Правилами користування визначено, що для одержання технічних умов споживач подає виконавцю послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення такі документи:
- заяву;
 - опитувальний лист;
 - ситуаційний план з визначенням місця розташування земельної ділянки на відповідній території - в масштабі 1:500 із зазначенням підземних інженерних комунікацій (при необхідності);
 - копії документів, які підтверджують право власності або користування земельною ділянкою;
 - вкопювання з містобудівної документації зі схемою прив'язки до систем водопостачання та водовідведення, яка пропонується;
 - копію дозволу на спеціальне водокористування та копію спеціального дозволу на користування надрами (у разі наявності обов'язку щодо їх отримання);
 - розрахунок витрат водоспоживання і водовідведення об'єкта згідно з діючими нормами, завірений підписами керівника проектної організації та замовника;
 - у разі наміру замовника приєднатися до водопровідної мережі та/або мережі водовідведення, які не належать виконавцю послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, додатково надається погодження (згода) власника цих мереж.
- (18) Міністерством розвитку громад та територій України листом від 02.11.2021 №7/11/16563-21 було надано наступні роз'яснення з даного питання: *«Пунктом 8 Правил користування зазначено, що строк дії технічних умов складає три роки з дня їх надання у разі неприєднання об'єкта до систем централізованого питного водопостачання та/або водовідведення. Відповідно до пункту 7 статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» встановлено, що технічні умови є чинними до завершення будівництва об'єкта незалежно від зміни замовника або підприємства, установи та організації, які надали такі технічні умови. Зміни до технічних умов можуть вноситися тільки за згодою замовника. Іншого чинним законодавством не передбачено...»* (текст оригіналу).
- (19) Необхідно зазначити, що пункт 8 розділу III «Приєднання об'єктів до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення» Правил користування набрав чинності 13.07.2021 року на підставі наказу Міністерства розвитку громад та територій «Про внесення змін до Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України» від 19.04.2021 №97.

- (20) Таким чином, до 13.07.2021 чинним законодавством було передбачено, що технічні умови є чинними до завершення будівництва об'єкта незалежно від зміни замовника. Зміни до технічних умов можуть вноситися тільки за згодою замовника, а з 13.07.2021 – строк дії становить 3 роки.
- (21) Отже, відповідно до чинного законодавства, до 13.07.2021 в технічних умовах на приєднання до центральних мереж водопостачання та централізованого водовідведення не повинен був встановлюватися строк їх дії, а починаючи з 13.07.2021 строк дії технічних умов становить 3 роки з дня їх надання (у разі неприєднання об'єкта до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення).

4. ВИЗНАЧЕННЯ РИНКУ ТА СТАНОВИЩА СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ НА РИНКУ

- (22) Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженій розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 №49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України від 01.04.2002 №317/6605 (надалі - Методика), з врахуванням пункту 2.2 Методики, встановлено наступне.
- (23) *Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища*
Відповідно до пункту 3.1 Методики, об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами господарювання).
Об'єктом аналізу є:
- суб'єкт господарювання – Шепетівське КПВКГ;
 - товар – послуги з централізованого водопостачання та водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (24) *Перелік споживачів*
Споживачами послуг з централізованого водопостачання та водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є фізичні та юридичні особи, які мають намір приєднати свої об'єкти до систем централізованого водопостачання та водовідведення.
- (25) *Визначення товарних меж ринку*
Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», товар – будь-який предмет господарського обороту, в т. ч. продукція, роботи, послуги, документи, що підтверджують зобов'язання та права.
- (26) Пунктом 1.3 Методики визначено ринок товару (товарний ринок) – сфера обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.
- (27) Пунктом 5.1 Методики визначено, що товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (28) Послуги з централізованого водопостачання та водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення надаються Підприємством на платній основі, а отже є товаром.
- (29) Відповідно до статті 5 Закону України «Про природні монополії» централізоване водопостачання та централізоване водовідведення віднесені до сфери діяльності суб'єктів природних монополій і підпадає під державне регулювання регулюється діяльність суб'єктів природних монополій у сферах, зокрема, централізованого водопостачання та централізоване водовідведення.
- (30) Послуги з централізованого водопостачання та водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого

водовідведення не мають товарів-замінників, оскільки без вказаних технічних умов неможливо здійснити приєднання об'єктів водоспоживання до діючих систем централізованого водопостачання та водовідведення.

- (31) Таким чином, **товарними межами ринку** є послуги з централізованого водопостачання та водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (32) *Визначення територіальних (географічних) меж ринку*
Відповідно до вимог Методики територіальні межі ринку визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів є неможливим або недоцільним.
- (33) При визначенні територіальних меж ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення було враховано мінімальну територію, за межами якої отримання споживачами даних послуг є неможливим у зв'язку з відсутністю діючих водопровідних та каналізаційних мереж.
- (34) Характерною особливістю послуг з централізованого водопостачання та водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є неможливість переміщення попиту географічно, оскільки необхідною умовою отримання даних послуг є наявність діючих мереж.
- (35) Отримання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення можливе лише у суб'єкта господарювання, який провадить діяльність з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на певній території.
- (36) Підприємство листом від 13.01.2022 №б повідомило Відділення про те, що протягом 2019-2021 років Шепетівське КПВКГ надавало послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в територіальних межах м. Шепетівка.
- (37) Територіальними межами ринку є території м. Шепетівка, де розташовані діючі мережі Підприємства, оскільки отримання цих послуг за межами діючих мереж та обладнання є неможливим і будівництво альтернативних мереж потребує значних фінансових витрат.
- (38) Отже, **територіальними межами ринку** послуг з централізованого водопостачання та водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є територія в межах м. Шепетівка (в межах територій, на якій розташовані власні та експлуатовані мережі Підприємства).
- (39) *Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку, - часові межі ринку.*

Відповідно до Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило - рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.

Згідно наказу Міністерства розвитку громад та територій «Про внесення змін до Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України» від 19.04.2021 №97, набрав чинність пункт 8 розділу III «Приєднання об'єктів до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення». Цим пунктом було встановлено, що строк дії технічних умов складає три роки з дня їх надання у разі неприєднання об'єкта до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення.

Таким чином, до 13.07.2021 чинним законодавством було передбачено, що технічні умови є чинними до завершення будівництва об'єкта незалежно від зміни замовника. Зміни до технічних умов можуть вноситися тільки за згодою замовника, а з 13.07.2021 – строк дії становить 3 роки.

У територіальних межах протягом 2019-2020 років та до 13.07.2021 року, на території м. Шепетівка, склад продавців (надавачів послуг) не змінювався, тобто структура даного ринку є сталою.

- (40) Таким чином, **часовими межами ринку** послуг з централізованого водопостачання та водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення визначено період: 2019-2020 роки та до 13.07.2021 року.
- (41) *Розрахунок частки суб'єктів господарювання на ринку*
Враховуючи, що Підприємство є суб'єктом природної монополії, його частка на ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення протягом 2019-2020 років та до 13.07.2021 року, в територіальних межах території м. Шепетівка, в межах території, на якій розташовані власні та експлуатовані мережі Підприємства становила 100 відсотків.
- (42) *Визначення потенційних конкурентів*
В ході дослідження встановлено, що альтернативні послуги або замінні послуги відсутні.
- (43) Інші суб'єкти господарювання, які здійснюють господарську діяльність з надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах території, на якій розташовані власні та експлуатовані мережі Підприємства відсутні.
- (44) Таким чином, надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в зоні розташування власних та експлуатованих мереж, що перебували у власності чи користуванні Шепетівського КПВКГ здійснюється лише виключно Підприємством.
- (45) *Бар'єри вступу (виходу) на ринок*
Бар'єри вступу на ринок - обставини, що перешкоджають новим суб'єктам господарювання почати конкурувати на рівних із суб'єктами господарювання, що вже діють на певному товарному ринку.
- (46) На сьогоднішній день Підприємство здійснює діяльність з надання послуг централізованого водопостачання та водовідведення в межах території, на якій розташовані власні та експлуатовані мережі Підприємства та відповідно до частини першої статті 5 Закону України «Про природні монополії» є суб'єктом природної монополії та виконавцем послуг.
- (47) Отже, для вступу нових суб'єктів господарювання на ринок послуг з централізованого водопостачання та водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, існують фактори економічного і організаційного характеру, пов'язані з технологічними особливостями діяльності на ринку, необхідними для наявності у суб'єкта господарювання водопровідних і каналізаційних мереж або організація використання вже збудованої, що унеможливорює вступ потенційних конкурентів на зазначений ринок.
- (48) *Установлення монопольного (домінуючого) становища*
Відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- (49) Таким чином, згідно з дослідженням ринку, проведеним відповідно до Методики, Шепетівське КПВКГ займало становище на ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в територіальних межах м. Шепетівка протягом 2019-2020 років та до 13.07.2021 року (в межах території, на якій розташовані власні та експлуатовані мережі Підприємства), з часткою 100 відсотків, оскільки на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.

5. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

- (50) В ході збору та аналізу доказів у справі №72/22-22 встановлено наступне.
- (51) Листом від 13.01.2021 №6 Підприємство повідомило Відділення, що протягом 2019-2021 років, було надано всього 187 технічних умов (далі – ТУ), з них:
- у 2019 році:
- населенню – 39 одиниць;
 - юридичним особам – 7 одиниць.
- у 2020 році:
- населенню – 64 одиниць;
 - юридичним особам – 15 одиниць.
- у 2021 році:
- населенню – 49 одиниць;
 - юридичним особам – 13 одиниць.
- (52) Одночасно Відділенням були проаналізовані копії наданих ТУ (за 2019 рік – 12 ТУ для фізичних осіб та 7 для юридичних осіб, за 2020 рік – 11 ТУ для фізичних осіб та 5 для юридичних осіб та за 2021 рік – 15 та 10 ТУ відповідно).
- (53) За результатами аналізу усіх наданих копій ТУ, зокрема від 14.11.2019 №7 кафе [REDACTED], від 14.06.2019 №4 будівлі [REDACTED], від 27.05.2019 №3 [REDACTED], від 04.03.2019 №2 [REDACTED], від 16.05.2019 №8 гр. [REDACTED], від 05.09.2019 №17 [REDACTED], від 17.03.2020 №10 [REDACTED], від 24.06.2020 [REDACTED], від 03.02.2020 №3 [REDACTED], від 03.03.2020 №7 [REDACTED], від 13.05.2021 №1 [REDACTED], від 16.06.2021 №49 [REDACTED], від б/д №6 [REDACTED] та від 09.06.2021 №4 [REDACTED], було виявлено, що строк дії ТУ для фізичних осіб був встановлений на протязі 2 місяців, а для юридичних осіб 2 роки.
- (54) Частиною сьомою статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» встановлено, що технічні умови є чинними до завершення будівництва об'єкта незалежно від зміни замовника. Зміни до технічних умов можуть вноситися тільки за згодою замовника.
- (55) Отже, Шепетівське КПВКГ протягом 2019-2020 років та до 13.07.2021 року, видавало замовникам ТУ з обмеженим строком дії – 2 місяці чи 2 роки з дня їх вихідної реєстрації, тоді як це не було передбачено чинним законодавством.
- (56) Таким чином, безпідставне обмеження Підприємством у період 2019-2020 років та до 13.07.2021 року строку дії технічних умов на приєднання до центральних мереж водопостачання та централізованого водовідведення могло призвести до ущемлення інтересів споживачів.
- (57) Ущемлення інтересів споживачів в даному випадку могли проявляється в тому, що при встановленні строку дії технічних умов (2 місяця чи 2 роки з дня їх вихідної реєстрації), у разі невиконання вимог ТУ або не завершення будівництва об'єкту протягом даних періодів, споживач буде тоді змушений повторно проходити процедуру отримання ТУ, що не передбачено законодавством та спричиняє необґрунтовані додаткові витрати часу з боку споживачів.
- (58) Листом від 24.02.2023 №55 Підприємство зокрема повідомило, що: «...у всіх отитувальних листах, на підставі яких Підприємство в подальшому видало технічні умови терміном дії 2 роки вказані менші строки будівництва (від тижня до чотирьох тижнів для населення та від двох тижнів до двох років для юридичних осіб) Оскільки в отитувальних листах максимальний термін будівництва вказано 2 роки, підприємством і видавалися технічні умови на два роки. ...Додатково повідомляємо, що підприємство є об'єктом критичної інфраструктури, включене у відповідний секторальний перелік об'єктів критичної інфраструктури за типом основної послуги централізоване водопостачання, централізоване водовідведення та виконує життєву важливу функцію забезпечуючи споживачів міста послугами з централізованого водопостачання та водовідведення, порушення яких призведе до негативних наслідків для національної безпеки України. У

зв'язку з введенням воєнного стану в Україні згідно з Указом Президента України від 24.02.2022 року № 64/2022 Шепетівське комунальне підприємство водопровідно-каналізаційного господарства розуміючи усю соціальну важливість діяльності підприємства, в цей важкий для країни в цілому та нашого міста зокрема, час працює в посиленому режимі. ...Безперечно адміністрація підприємства вживає усіх можливих заходів щодо безперебійної роботи підприємства однак, єдиним джерелом надходження коштів для підприємства є платежі споживачів за надані послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, ситуація з яким на сьогодні досить напружена. Надходження коштів за надані послуги скоротилося більш ніж на третину. В умовах воєнного стану діє мораторій на зміну тарифів на послуги, що надає підприємство. Діючі тарифи не покривають витрат підприємства, оскільки складові тарифу значно зросли, тому накладення на підприємство штрафних санкцій призведе до дестабілізації роботи підприємства та створення соціальної напруги в місті Шепетівка».

- (59) Таким чином Підприємство визнало факт безпідставного обмеження строку дії технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, які були встановлені Правилами користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України.
- (60) Листом від 07.03.2023 №65 Підприємство повідомило, що порушення законодавства про захист економічної конкуренції, яке полягало у обмеженні строку дії технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення підприємством усунуто. З 13.07.2021 року підприємством видаються технічні вимоги у відповідності до Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, відповідно до яких строк дії технічних умов складає три роки. На підтвердження Шепетівським КПВКГ були надані копії технічних умов, зокрема від 09.02.2022 року №5 [REDACTED], від 18.07.2022 №15 [REDACTED], від 02.08.2022 №13 [REDACTED], б/д №18 [REDACTED] та від 19.09.2022 №24 [REDACTED].
- (61) У відповідь на подання з попередніми висновками у справі №72/22-22 від 03.05.2023 №72-03/64-п, Підприємство листом від 12.05.2023 №117 повідомило, що Підприємство є об'єктом критичної інфраструктури, включене у відповідний секторальний перелік об'єктів критичної інфраструктури за типом основної послуги централізоване водопостачання, централізоване водовідведення та виконує життєву важливу функцію забезпечуючи споживачів міста послугами з централізованого водопостачання та водовідведення, порушення яких призведе до негативних наслідків для національної безпеки України. Діючі тарифи не покривають витрат підприємства, тому накладення на підприємство штрафних санкцій призведе до дестабілізації роботи підприємства та створення соціальної напруги в місті Шепетівка».

6. ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

- (62) Пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є встановлення умов реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (63) Такі дії Підприємства були б неможливі за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, адже в такому випадку споживачі мали б можливість обирати між кількома виконавцями, і у разі ущемлення їх інтересів могли б обрати іншого виконавця таких послуг, який би надав ці послуги відповідно до вимог Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.2008 № 190.

- (64) За відсутності конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, споживачі не мають альтернативних джерел придбання зазначених послуг.
- (65) Дії Шепетівського КПВКГ, які полягали у безпідставному обмеженні строку дії технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення стали можливими через відсутність ефективного функціонування ринкового механізму із значною конкуренцією на ринку послуг з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання чи водовідведення.
- (66) Дії Шепетівського КПВКГ, які полягали у безпідставному обмеженні споживачам строку дії технічних умов на приєднання до центральних мереж водопостачання та централізованого водовідведення протягом 2019-2020 років та до 13.07.2021 року, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», шляхом встановлення таких умов реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

7. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ

- (67) Отже, доказами, зібраними у справі №72/22-22, доведено про те, що Шепетівське КПВКГ, займаючи протягом 2019-2021 років та до 13.07.2021 року монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в територіальних межах м. Шепетівка (в межах території, на якій розташовані власні та експлуатовані мережі Підприємства), своїми діями, які полягали у безпідставному обмеженні споживачам строку дії технічних умов на приєднання до центральних мереж водопостачання та централізованого водовідведення, вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним становищем в частині встановлення таких умов реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

8. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ШТРАФУ

- (68) Зловживання монопольним (домінуючим) становищем є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції (пункт 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).
- (69) Відповідно до абзацу другої частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, визначене пунктом 2 статті 50 цього Закону, накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- (70) Листом від 24.02.2023 №55 Підприємство надало дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за 2022 рік, який склав ██████ тис. грн.
- (71) При визначенні розміру штрафу адміністративною колегією Відділення враховане наступне:
- вчинення такого виду порушень вперше;
 - співпраця при розслідуванні справи;
 - фінансовий стан Підприємства;
 - порушення законодавства про захист економічної конкуренції визнано.

Враховуючи вищевикладене, керуючись статтями 12, 12¹, 14, 17 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 і 52 Закону України Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року №32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції

